

6
LATVIJAS VALSTS ARHĪVS

Bērzkalnu dzimta
Skolotāja Marija Bērzkalne

F. 1756

Apraksts Nr. 3
par 1918. - 1990. g.

5590

Lasītāda

LATVIJAS VALSTS ARHĪVS

BĒRZKALNU DZIMTAS FONDS

Fonds Nr. 1756.

Apraksts Nr. 3

Skolotāja MARIJA BĒRZKALNE

(1896. - 1982.)

1918. - 1990.

PRIEKSVĀRDS

I

Skolotāja Marija Bērzkalne dzimusi 1896. g. 17. oktobrī Madonas apriņķa Viesienas pagasta "Čiglās" rentnieku Edes (dz. Reinsons) un Jura Bērzkalnu ģimenē.

Mācījusi Bērzaunes draudzes skolā, Madonas ģimnāzijā. I pasaules kara laikā M. Bērzkalne savu izglītību turpināja Kazajā Augstākajos sieviešuursos, bet pēc atgriešanās Latvijā arī Latvijas universitatē.

Strādājusi par latviešu valodas skolotāju vispirms Cesvaines ģimnāzijā (1921.-1944.), tad Madonas vidusskolā (1944.-1957.). 1956. g. Marijai Bērzkalnei piešķirts Latvijas PSR Nopelniem bagātās skolotājes gada nosaukums.

Mirusi 1982. gada 25. martā.

II

Skolotājes Marijas Bērzkalnes dokumentus kompleksā ar pārējiem Bērzkalnu dzimtas dokumentiem valsts glabāšanā 1990. gadā nodeva Veronika Bērzkalne.

M. Bērzkalnes dokumenti (sarakste, biogrāfiskie dokumenti un sarakste) Bērzkalnu dzimtas fonda (LVA 1756.9.) ietvaros tika sakārtoti atsevišķā aprakstā Nr. 3.

M. Bērzkalnes dokumentu vērtīgākā daļa ir viņas bijušo skolēnu (E. Zvirbulis, J. Āboliņa, M. Dīgla-Arentes u.c.) vēstules, no kurām daļa kopā ar klātpieliktajām fotogrāfijām sniedz ieskatu arī 1950. to - 1980. to gadu trīdes latviešu dzīvē.

Dokumentu vērtības ekspertīze, aprakstīšana un tehniskā apstrāde veikta 1991.-1992. gadā.

Aprakstā Nr.3 iekļautas 16 lietas.

Vēl M. Bērzkaines fotogrāfijas skat. LVA 1756.f. 1.aprakstā
starp Bērzkainu dzimtas fotogrāfijām.

Nozīmīgākā skolotājas Marijas Bērzkaines dokumentu daļa
glabājas Madonas novadpētniecības muzej un mākslas muzejā, kur
tas 1982. g. pēc M. Bērzkaines nāves nodeva Zelta Bērzkaine.

Priekšvārdi sastādīja:

Zinātn. līdzstrādniece *Šatloka*
20.06.1992.

A.Četleka

Nr. p.k.	Lietas nosaukums	Datums	Lapu skaits	Piezīmes
1	2	3	4	5

I M. Bērzkalnes vēstules

1. Vēstules Annai, Pēterim, Zelmāi Bērzkalņiem (t.sk. par bēgļu gaitām Kazanā, par brāļa P. Bērzkalna ārstēšanu Maskavā 1958.g.) 1918.-1977. 52
2. Vēstule par nekārtībām kolhozā Melnrakste. /1960.-tie-1960.-tie/ 4

II Vēstules M. Bērzkalnei

3. N. Andrejeva vēstule M. Bērzkalnei no Ļeņingradas 1933. 2
4. Martas Bērzapas vēstules M. Bērzkalnei, M. Bērzapas fotogrāfija. 1948.-1980. 49
5. Gesvaines vidusskolas absolventes Elzas Zvirbules un Artura Zvirbuļa vēstules un fotogrāfijas, sūtītas M. Bērzkalnei no Milvokiem. 1966.-1983. 74
 27.lapa /- vēstule par 7. vispārējiem dziesmu svētkiem Milvokos, 30.06.-3.07.1983. P. Ērmana tālojums "Sapnis par aizgājējiem" (par A. Bērzkalni un Austru Kļaviņu).
 Pārrakstīts teksts.
 M. Bērzkalnes apsveikuma melnraksts.
6. J. Abolipa, E. Miglas, M. Miglas-Ārentes, V. Kalniņas u.c. vēstules un fotogrāfijas, sūtītas M. Bērzkalnei no ASV, Kanādas, Zviedrijas. 1969.-1980. 16

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

- 7. E.Lācēs, O.Jāņkalnes,
A.Ķirškalnes, E.Rudenājas
vēstules M.Bērzkalnei. 1958.-1962. 30
- 8. Ženijas un Viļa Eglišu
vēstules M.Bērzkalnei no
Anglijas 1959.-1962. 19
- 9. Vēstules M.Bērzkalnei (no
E.Ķlavinas, V.Zvirgzdiņas,
A.Ābolinas, A.Zvaigznes,
E.Ērgļa, V.Reķes, E.Zemītes,
A.Kaušas, V.Birkas, V.Stalaža
u.c.) 1950.-tie
1970.-tie 79
- 10. Ielūgumi M.Bērzkalnei b/g., 1990. 5
- 11. Z.Birznieces pētījums
"Džūkstes un dažu apkārtējo
izlokšņu fonētika"
Iespieddarbs ar autores veltījumu
M.Bērzkalnei 1960. 13

III M.Bērzkalnes dokumenti

- 12. Latvijas Universitātes
Filologijas un filozofijas
fakultātē izsniegtā izziņa
par M.Bērzkalnes studiju gaitu 17.09.1924. 1
- 13. Izziņas par M.Bērzkalnes veselības 1956.,
stāvokli, nāvi 1965.,1982. 3
- 14. Latvijas PSR Rakstnieku
savienības vēstule
M.Bērzkalnei par J.Poruka
kapa pieminekli. 1959. 2

IV Fotogrāfijas, materiāli
par M.Bērzkalni

- 15. M.Bērzkalnes fotogrāfijas, t.sk.
no 60 gadu jubilejas /1920.-tie-
1980.-tie/ 28

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

16. Bēru sludinājumi un runa
 M.Bērzkaines izvadīšanā 1982.-1983. 10

M.Bērzkaines bēru un kapu
 pieminēkļa fotogrāfijas

Šajā aprakstā iekļautas 16 (sešpadsmit) lietas
 no Nr. 1-16.

Aprakstu sastādīja:

Zinātniskā līdzstrādniece: *A. Catlaka* A.Catlaka

20.06.1982.

Nodaļas vadītāja *A. Gūtmane* A.Gūtmane

*Pienemtas glabāties 16
 (sešpadsmit) lietas.
 Glabātas rad. Rullīt
 16.12.92.*

Aprakstā 6 (sešas)
numurētas lapa.

Tai skaitā
titullapa 1 lapa
saturs - lapa
priekšvārds 2 lapa
sistemātiskā
shēma -
rādītāji -

1992. g. «Nov.» decembri
VA arhīvis: S. Pūlītis